

Opschrift

Vergadering van 13 februari 2019

Nummer: 2019_MV_00033

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Mieke Bouve: Leerlingen gezonder doen eten op school

Raadslid(-leden):

Mieke Bouve - Open Vld

Bevoegd: Elke Decruynaere

Betrokken: Elke Decruynaere

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Vlaams Instituut Gezonder Leven heeft een nieuwe gids uit met richtlijnen omtrent voeding voor scholen.

Bedoeling is o.a. “gezonde” broodjes op het menu te zetten. In het basisonderwijs heeft maar 1 op 10 scholen broodjes of boterhammen op het menu. In het secundair onderwijs daarentegen loopt dat op tot 7 op de 10. In vier stappen kunnen de scholen leren om hun aanbod onder de loep te nemen en gezonder te maken. Dat kan door het promoten van plantaardige alternatieven, overschakelen van wit brood naar bruin, meer variatie in de belegkeuze enz.

Dit met de bedoeling om dergelijke broodjes stapsgewijs uit het aanbod te halen (bv. slechts 1 keer per week op het menu).

Men pleit ook om alternatieven te bekijken en vet vlees, frieten en kroketten op het menu te vervangen door maaltijden met meer groenten , vis , vleesvervangers ...

Vraag:

1. Hoe is de situatie in het Gentse stadsonderwijs, zowel in basis –als secundair?
2. Worden de richtlijnen van de nieuwe gids meegenomen en gevolgd in onze Gentse scholen?

3. Is er voldoende draagvlak bij leerkrachten en informatieoverdracht en ondersteuning naar ouders en kinderen (en omgekeerd) wat betreft gezonde maaltijden?

Behandeld door de commissie onderwijs, personeel en fm in vergadering van 13 februari 2019.

Antwoord

20 februari 2019

Eerst en vooral collega's, de Smos Crevits, die is op nogal wat hoongelach onthaald in Vlaanderen. Het heeft de kranten gehaald dat de minister nu ging bepalen wat leerlingen tussen hun broodje moeten eten.

Ik denk dat dat vooral ging over de manier waarop. Maar dat op zich het idee van die gezonde voeding, dat dat gepromoot moet worden, dat daar op school aandacht voor is, en dat het op zijn minst beschikbaar is voor de leerlingen, dat dat iets is dat breed gedeeld wordt.

Het is ook iets dat in Gent heel erg leeft. Je vroeg naar draagvlak. Het is een vraag die we heel vaak krijgen van ouders, om aandacht te hebben voor die gezonde voeding op school. Om er op zijn minst voor te zorgen dat het aanwezig is en dat leerlingen ervoor kunnen kiezen.

Ik denk dat we op dat vlak de afgelopen zes jaar belangrijke stappen gezet hebben. In de buitenschoolse opvang met de gezonde vieruurtjes. En met de invoering van de gezonde warme maaltijden in de scholen en in de crèches. Waar een nieuwe leverancier voor gevonden is. Waar er meer aandacht was voor gezondheid, maar ook dat het lekker was. Ik denk dat er daar al een belangrijke stap gezet is, maar dat er nog stappen te zetten zijn.

Iets wat ik heel graag zou doen de komende legislatuur, is meer aandacht hebben voor het secundair onderwijs. Omdat je ziet dat die warme maaltijden vooral gegeerd zijn, dat dat vooral in de basisscholen een succes is. Maar dat veel minder leerlingen - en dat heeft misschien ook te maken met dat ze dan zelf kunnen beslissen - de mogelijkheid krijgen, maar veel minder die keuze maken voor een warme maaltijd op de middag in het secundair onderwijs.

Wat is het alternatief? Zelf uw boterhammen meebrengen. Er zijn een aantal die een afspraak hebben met een broodjesbar in de buurt maar het is niet zo dat dat georganiseerd wordt. De andere maaltijden organiseren we zelf, in goede samenwerking met de dienst Facility Management. De diensten van collega-schepen Storms hebben daar een zeer belangrijk aandeel in dit verhaal.

Die broodjes worden dan eigenlijk iedere keer door een leverancier nogal ad hoc, school per school, geleverd. Op sommige scholen is er geen aanbod, op andere wel. Het voorbeeld van de Wispelberg, dat vind ik wel een heel mooi voorbeeld. Daar biedt men elke dag gratis soep aan de leerlingen. Dus er gebeurt wel een en ander in onze scholen. Ook de Hotelschool heeft een heel actief project rond fruit op school. Maar het is niet echt overkoepelend. En dat is eigenlijk een volgende stap die ik zou willen nemen.

Wat in elk geval zeer interessant is, is dat er al een bevraging geweest is. Ik denk dat voor de jongeren telt wat ze zelf willen en zelf belangrijk vinden. Er is een enquête gebeurd in 2018, eind oktober. Dan hebben we de leerlingen van de school het Spectrum en de Wingerd bevroegd en ook de leerlingenraad. Er hebben 375 leerlingen geantwoord op de enquête. Dat is ongeveer de helft van de leerlingen die zijn aangeschreven. Als je kijkt naar de responsgraad op ons 'Stemrecht 16', dan is de helft best goed.

Wat bleek daaruit:

- De tieners geven aan: ja, wij hebben wel interesse in een lunchaanbod op school.
- 3 € is haalbaar, 5 € is ook ok, 7€ was voor de meeste leerlingen teveel.

Er is grote interesse voor soep met pistoletjes. Het idee om foodtrucks te laten komen, dat is iets wat in trek was bij de jeugd. Er is ook grote interesse voor fruit op school. Een DIY salad/broodjesbar vonden ze ook wel fijn. En wat ook zeer welkom was, was pasta, pizza, wraps en frietjes. Voilà, tot zover onze goede voornemens.

Maar als we de jongeren bevragen, en dat is wat ze zelf aangeven. Dat is ook met de kinderen hetzelfde. Als we aan onze kinderen willen vragen, wat willen jullie graag in het menu, we hebben het hier ook al over gehad, dan is dat ook elke dag of frietjes, of spaghetti of appelmoes met worst. Ik denk dat we daar een compromis gaan moeten vinden waar we een stukje gezond aanbod, maar het moet ook lekker zijn, gaan inzetten.

Dus de idee is om nu verder op die weg te gaan, in elk geval al op die campus aan de Offerlaan. Te gaan bekijken: kunnen we daar iets organiseren, zodanig dat we een volgende stap zetten. In die zin denk ik dat dat voor een stuk de reacties op het voorstel vanuit Vlaanderen verklaart. Dat vooral was: wij gaan nu gaan zeggen wat er wel en niet op de broodjes smos mag liggen.

Wat is de grote uitdaging? Help scholen om voor een alternatief te zorgen. Want het is gemakkelijk met uw vinger wijzen, maar waarvan scholen zeggen: dit is werkelijk het laatste van onze zorgen. Wij zijn bezig met lesgeven. Die schoolmaaltijden, die gezonde voeding, dat komt er nog eens bij. Maar help ons als schoolbestuur en vanuit een overheid om dit georganiseerd te krijgen. Als je dit belangrijk vindt, gezonde voeding op school, help ons dan om het georganiseerd te krijgen. Dat is in elk geval wat we doen binnen het stedelijk onderwijs. En daarvoor ook kunnen rekenen op de diensten van Facility Management om dit te organiseren.

Ik denk wat er echt nodig is, is een Rafterrevolutie. Waar er op elke school, in elk net, in elke stad, een alternatief is. Een gezond, een betaalbaar aanbod, zowel in het

basisonderwijs als secundair onderwijs. En ik denk met zo een Rafterrevolutie, dat we dan echt iets zouden veranderen.

Dat verklaarde misschien ook de reacties. Maar op zich het thema 'gezonde voeding op school' en ook de betaalbaarheid ervan, denk ik dat dat er een is, wat mensen genegen zijn en wij merken dat er veel draagvlak is.

Trouwens, iets later vanavond op de agenda staat ook een overeenkomst die we zelf lopende hebben met het Onderwijscentrum Gent, waar we heel wat projecten rond gezonde voeding, maar ook frisdrank op school, et cetera een heel actieve werking hebben in kader van Brede School. We zijn daar zeer actief rond bezig.

Vraag mevrouw Bouve: Gewoon uit nieuwsgierigheid, hebt u ook oren naar het Zweedse model, waar kinderen van 7 tot 16 jaar gratis warme gezonde maaltijden aangeboden krijgen? Het is financieel misschien niet haalbaar, maar op lange termijn werkt het wel.

Antwoord schepen Decruynaere:

Ik ben dat zeer genegen, het staat trouwens ook in ons programma. De vraag is alleen: op welk niveau moet je dit gaan realiseren? Is dit iets dat je Vlaanderen breed doet en waar je scholen ook in helpt?

Wat je niet kunt verwachten, is in elk geval dat de scholen dit vanuit hun budget doen waarmee zij de school moeten runnen, en waar de afgelopen jaren al veel op bespaard is. Ik denk dat dit bijkomende budgetten vraagt, en dat die er op Vlaams niveau moeten komen. Wat wij doen, vanuit Stad Gent, is inzetten op betaalbare maaltijden. Maar dit is inderdaad waar ik van droom en waarvan ik denk dat dat zeer positief zou zijn.

Ik denk dat wij moeten kijken wat we kunnen doen binnen onze middelen. En, als ik aan u en uw partij een partner heb en aan alle collega's hier aanwezig, om daar inderdaad voor te ijveren. In Zweden is dat iets dat op een grotere schaal en een hoger niveau gebeurt. En ook met budgetten in kader van volksgezondheid en welzijn, waar het ook een preventief effect op heeft. Dus ik denk, mochten die beleidsdomeinen de handen in elkaar slaan, meer nog dan een suikertaks, dat dit echt het verschil zou kunnen maken.
